

Edukacja regionalna

Program zajęć dla szkół podstawowych

Opracowała: Katarzyna Przybylska

Kierownik Pracowni Regionalnej

Kwidzyńskie Centrum Kultury

Krok po kroku:**1. Do kogo kierujemy ofertę edukacyjną?**

Oferta skierowana jest do uczniów szkół podstawowych. Zajęcia oparte są na podstawie programowej i dostosowane do wieku odbiorców. Choć są one zróżnicowane tematycznie, wszystkie zawierają elementy edukacji regionalnej.

2. Czy zajęcia są płatne?

Wszystkie zajęcia są **bezpłatne**.

3. Kiedy prowadzone są zajęcia?

Program realizujemy przez cały rok szkolny 2025/2026, więc dostosujemy termin zajęć do Twoich potrzeb.

4. Gdzie odbywają się zajęcia?

Zajęcia odbywają się w szkole, w katedrze lub w Kasynie Kultury.

5. Ile trwają zajęcia?

Większość zajęć trwa od 45 do 60 minut (szczegółowe informacje znajdziesz przy temacie zajęć).

6. Jak się zapisać?

Przynajmniej 2 tygodnie przed planowanym terminem zajęć zadzwoń do nas lub napisz e-mail. Ustalimy dzień i godzinę spotkania. W dniu poprzedzającym zajęcia jeszcze raz potwierdzimy termin, godzinę i tematykę lekcji.

Pamiętaj! Jeśli w Twojej grupie znajdują się uczniowie ze specjalnymi potrzebami, poinformuj nas o tym, abyśmy mogli lepiej przygotować się do zajęć i uwzględnić wszelkie potrzeby uczniów.

Pamiętaj! Po skończonych zajęciach podziel się z nami swoją opinią. Możesz to zrobić osobiście lub wysłać do nas wiadomość e-mail.

Kontakt:

Katarzyna Przybylska – kierownik Pracowni Regionalnej

tel. 501 699 557, (55) 261 14 60 e-mail: k.przybylska@kck-kwidzyn.pl

pon. – pt. 7:00 – 15:00

Szkoła podstawowa klasy 1-3

W szkole:

1. Herb Kwidzyna

Słowa kluczowe: • herb • infuła • pastorał • rycerstwo

Każde miasto ma swój niepowtarzalny znak, czyli herb. Podczas zajęć dzieci dowiedzą się: jak wygląda herb Kwidzyna i skąd wzięły się znaki, które się w nim znajdują, dlaczego w ogóle zaczęto używać herbów, jakie są zasady ich tworzenia. Następnie uczniowie zaprojektują i wykonają swój własny, niepowtarzalny herb lub wspólny znak swojej klasy.

Co jest potrzebne: kredki/mazaki, klej, nożyczki, niebieski papier

Czas trwania: 45 minut

2. Zostań kronikarzem! Warsztaty tworzenia kronik

Słowa kluczowe: • kronika • pamięć • wspomnienia

Dawno, dawno temu kronikarze opisywali w kronikach czyny królów, rycerzy oraz wydarzenia ważne dla danej społeczności. Pokolenie naszych rodziców i dziadków, aby zachować wspomnienia, tworzyło kroniki szkolne czy klasowe – kiedyś było to bardzo popularne. Może warto wrócić do tej tradycji? Zaprojektujmy więc kronikę klasową. Uczniowie będą mogli również zobaczyć kroniki szkolne należące do zasobów Pracowni Regionalnej.

Co jest potrzebne: kredki/mazaki, zeszyt do zrobienia kroniki, kolorowe długopisy

Czas trwania: 2 lekcje po 45 min.

3. Mieszkam w województwie pomorskim!

Słowa kluczowe: • województwo • stolica • gryf • mała ojczyzna

Czy wiesz, jakie miasto jest stolicą województwa pomorskiego? Znasz jego herb i flagę? Czym jest gryf? Jakimi językami mówią mieszkańcy naszego województwa? Na te i inne pytania odpowiemy sobie w trakcie zajęć. Dzieci wysłuchają również legend pomorskich.

Czas trwania: 45 minut

4. Jestem z Powiśla! Warsztaty wzoru powiślańskiego

Słowa kluczowe: • Powiśle • haft • mała ojczyzna • lokalność

Parafrazując klasyka: *Powiślanie nie gęsi i swój haft mają!* Zobaczymy więc, jak on wygląda, jakie elementy znajdują się we wzorach, czy jest to wzór kolorowy czy biały. Uczniowie zrobią wydrapywanek z wzorem powiślańskim lub wykonają torbę eko przy użyciu mazaków do tkanin.

Co jest potrzebne: blok wydrapywanek lub torby eko jasne (dzieci mogą przynieść własne ubrania, koniecznie jasne, na których będą nanosić wzór)

Czas trwania: 45 minut

5. Dzień gier i zabaw historycznych

Słowa kluczowe: • historia • architektura • zamek • lokalność

Historia wcale nie musi być nudna! Można ją poznawać również poprzez zabawę. Dzieci będą rozwiązywać różne zadania: wezmą udział w turnieju Piotrusia z Powiśla, zagrają w grę pamięć, będą poszukiwać miejsc i budynków, których już nie ma, rozwiążą zagadkę za pomocą tajnego szyfru, zrobią instrument ludowy i trzech wielkich mistrzów krzyżackich.

Istnieje też możliwość (w zależności od pogody), aby zajęcia odbyły się w przestrzeni miejskiej.

Co jest potrzebne: kredki, mazaki, klej, nożyczki, kubki papierowe, papier, patyczki do szaszłyków.

Czas trwania: ustalamy z nauczycielem

6. Historia Kwidzyna – teatrzyk Kamishibai

Zróbmy spektakl! Opowiedzmy historię osadzoną w Kwidzynie! Dzieci napiszą scenariusz, zaprojektują plansze, a następnie opowiedzą historię, wykorzystując teatrzyk Kamishibai.

Co jest potrzebne: papier A3, papier kolorowy, kredki, mazaki, nożyczki, klej, taśma klejąca

Czas trwania: 2-3 godziny lekcyjne

Poza szkołą:

7. Odkrywamy tajemnice katedry

Słowa kluczowe: • tajemnica • wielki mistrz • skarb • archeolog

Zapraszamy do zwiedzania krypty wielkich mistrzów krzyżackich. Dzieci dowiedzą się, m.in. kim jest archeolog i jak wygląda jego praca, kim byli mistrzowie krzyżacy, dlaczego pochowano ich w Kwidzynie, czy znaleziono przy nich jakieś skarby i dlaczego w średniowieczu nie moglibyśmy nosić ubrań w czerwonym kolorze.

Miejsce: krypta wielkich mistrzów/katedra

Czas trwania: 45 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

8. Bohaterowie w katedrze – kto jest kim i jak ich rozpoznać?

Słowa kluczowe: • katedra • bohater • atrybut • malowidło

Zapraszamy do zwiedzania kwidzyńskiej katedry. Wycieczka będzie okazją, żeby zobaczyć najstarszy budynek w naszym mieście, wejść do miejsc, do których klucze ma jedynie przewodnik. Wspólnie pooglądamy malowidła, które znajdują się na ścianach katedry i odkryjemy, jakich bohaterów tam namalowano oraz w jaki sposób ich rozpoznać.

Miejsce: katedra

Czas trwania: 45 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

Szkoła podstawowa klasy 4-6

W szkole:

1. Dolne Powiśle – poznajemy nasz region

Słowa kluczowe: • tożsamość • lokalność • więzi • mała ojczyzna

Zajęcia dotyczyć będą regionu, w którym mieszkamy. Uczniowie dowiedzą się, kiedy zaczęto te tereny określać jako Dolne Powiśle i w jakich okolicznościach powstała ta nazwa. Porozmawiamy o regionalnych tradycjach: wikliniarstwie, papiernictwie, wzorze powiślańskim, kuchni Dolnego Powiśla. Zajęcia odbywają się w szkole.

Czas trwania: 45 minut

2. Kronika klasowa – skarbnica wspomnień

Słowa kluczowe: • społeczność • pamięć • kronika • więzi

Szkoła jest szczególnym miejscem – to nie tylko przestrzeń służąca nauce, ale również miejsce, gdzie poznajemy przyjaciół, przeżywamy pierwsze miłości, uczymy się funkcjonowania w grupie. Po latach z ogromnym sentymentem wspominamy szkolne czasy. Sposobem na ich utrwalenie są kroniki szkolne/klasowe – kiedyś niezwykle popularne. Uczniowie będą mogli zobaczyć stare kroniki szkolne znajdujące się w zasobach Pracowni Regionalnej. Może warto wrócić do tej tradycji?

Czas trwania: 45 minut

3. Jak budowano średniowieczne miasto?

Słowa kluczowe: • średniowiecze • miasto • Krzyżacy • cegła

Średniowiecze to okres budowy i rozwoju miast. Historia Kwidzyna również rozpoczyna się w tej epoce. Powrócimy więc do początków naszego miasta i odpowiemy sobie na pytania, w jaki sposób zostało ono zbudowane, czy mieliśmy w mieście most zwodzony, dlaczego zostało wybudowane na wzniesieniu, czym zajmowali się jego mieszkańcy.

Opcjonalnie: możliwość zajęć warsztatowych – wybudujemy z klocków pierwsze miasto Kwidzyn.

Czas trwania: 45 minut (w przypadku zajęć warsztatowych: 2 godziny lekcyjne)

4. Mieszkam w województwie pomorskim!

Słowa kluczowe: • województwo • stolica • gryf • mała ojczyzna • autochton

Czy wiesz, jakie miasto jest stolicą województwa pomorskiego? Znasz jego herb i flagę? Czym jest gryf? Jakimi językami mówią mieszkańcy naszego województwa? Skąd pochodzą? Na te i inne pytania odpowiemy sobie w trakcie zajęć. Młodzież pozna również regiony etnograficzne znajdujące się na terenie województwa pomorskiego i autochtonów zamieszkujących nasz region. **Opcjonalnie:** możliwość zajęć warsztatowych – poznamy instrumenty kaszubskie, charakterystyczne dla tego regionu i wykonamy jeden z nich.

Czas trwania: 45 minut (w przypadku zajęć warsztatowych: 2 godziny lekcyjne)

5. Marienwerder/Kwidzyn – historia miasta w pigułce

Słowa kluczowe: • dom • tożsamość • mała ojczyzna • społeczność

Czy znasz historię Kwidzyna? Te zajęcia będą okazją do tego, by dowiedzieć się o najważniejszych wydarzeniach w dziejach naszego miasta, zobaczyć jego najstarsze widoki, pooglądać pocztówki i zdjęcia. Wspólnie zastanowimy się, czy Kwidzyn jest kontynuacją miasta Marienwerder, czy potrzebujemy swoich *małych ojczyzn* i jak tworzy się społeczność lokalna.

Czas trwania: 2 lekcje po 45 minut

Poza szkołą:

6. Gotyk na dotyk

Słowa kluczowe: • gotyk • katedra • cegła • światło

W czasie zajęć uczniowie poznają założenia i rozwój stylu gotyckiego. Omówione zostaną jego charakterystyczne cechy oraz symbolika. Warsztaty będą miały formę spaceru wokół zespołu zamkowo-katedralnego oraz wewnątrz katedry.

Miejsce: katedra

Czas trwania: od 45 do 60 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

7. Wampiry, smoki i diabły – sacrum i profanum w kwidzyńskiej katedrze

Słowa kluczowe: ● sacrum ● profanum ● apotropeion ● katedra

Kontynuacja zajęć dotyczących stylu gotyckiego. Uczniowie dowiedzą się, w jaki sposób symbolicznie i fizycznie dzielono przestrzeń, jakie symbole, gesty, zakazy używano, czym jest apotropeion. W czasie warsztatów uczniowie będą szukać w przestrzeni katedry przedstawień smoków, diabłów czy hybryd i dowiedzą się, dlaczego zostały one umieszczone w kościele.

Miejsce: katedra

Czas trwania: od 45 do 60 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

8. Tajemnice katedry

Słowa kluczowe: ● katedra ● średniowiecze ● skarb ● tajemnica

Zapraszamy do zwiedzania katedry razem z przewodnikiem, który opowie o historii tego obiektu oraz jego tajemnicach. Jest to okazja, żeby zobaczyć miejsca, do których samodzielnie nie można wejść. Uczestnicy będą musieli również rozwiązać kilka zadań, aby odnaleźć kod do skrzyni ze skarbami.

Miejsce: krypta wielkich mistrzów/katedra

Czas trwania: od 45 do 60 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

Szkoła podstawowa klasy 7-8

W szkole:

9. Plebiscyt na Powiślu

Słowa kluczowe: • stereotyp • tożsamość • Plebiscyt na Powiślu • więzi

W 1920 r. odbył się przegrany przez stronę polską Plebiscyt na Powiślu. Był on ważnym wydarzeniem, ponieważ doprowadził do konsolidacji polskiej mniejszości w naszym regionie. Zajęcia przybliżą uczniom tę ważną dla nas historię, o której nie przeczytają w podręcznikach szkolnych.

Czas trwania: 45 minut

10. Dolne Powiśle – wymyślony region?

Słowa kluczowe: • tożsamość • lokalność • więzi • mała ojczyzna

Zajęcia dotyczyć będą regionu, w którym mieszkamy. Uczniowie dowiedzą się, kiedy zaczęto te tereny określać jako Dolne Powiśle i w jakich okolicznościach powstała ta nazwa. Wspólnie zastanowimy się, czy ta nazwa się przyjęła, dlaczego wielu ludzi uważa, że jest to „wymyślony” region, czy sami czujemy się mieszkańcami Dolnego Powiśla.

Czas trwania: 45 minut

11. Marienwerder/Kwidzyn – historia miasta w pigulce

Słowa kluczowe: • dom • tożsamość • mała ojczyzna • społeczność

Czy znasz historię Kwidzyna? Te zajęcia będą okazją do tego, by dowiedzieć się o najważniejszych wydarzeniach w dziejach naszego miasta, zobaczyć jego najstarsze widoki, pooglądać pocztówki i zdjęcia. Wspólnie zastanowimy się, czy Kwidzyn jest kontynuacją miasta Marienwerder, czy potrzebujemy swoich *małych ojczyzn* i jak tworzy się społeczność lokalna.

Czas trwania: 90 minut

12. Moja szkoła – historia i kroniki

Słowa kluczowe: • społeczność • pamięć • kronika • więzi

Szkoła jest szczególnym miejscem – to nie tylko przestrzeń służąca nauce, ale również miejsce, gdzie poznajemy przyjaciół, przeżywamy pierwsze miłości, uczymy się funkcjonowania w grupie. Po latach z ogromnym sentymentem wspominamy szkolne czasy. Sposobem na ich utrwalenie są kroniki szkolne/klasowe – kiedyś niezwykle popularne. Uczniowie będą mogli zobaczyć stare kroniki szkolne znajdujące się w zasobach Pracowni Regionalnej. Dodatkowo przyjrzymy się historii Twojej szkoły i zastanowimy się, co ciekawego znajdowało się w jej budynku, kiedy i w jakich okolicznościach została wybudowana, czy zawsze służyła jako miejsce do nauki.

Czas trwania: 45 minut

13. Mieszkam w województwie pomorskim!

Słowa kluczowe: • województwo • stolica • gryf • mała ojczyzna • autochton

Czy wiesz, jakie miasto jest stolicą województwa pomorskiego? Znasz jego herb i flagę? Czym jest gryf? Jakimi językami mówią mieszkańcy naszego województwa? Skąd pochodzą? Na te i inne pytania odpowiemy sobie w trakcie zajęć. Młodzież pozna również regiony etnograficzne znajdujące się na terenie województwa pomorskiego i autochtonów zamieszkujących nasz region. **Opcjonalnie:** możliwość zajęć warsztatowych – poznamy instrumenty kaszubskie, charakterystyczne dla tego regionu i wykonamy jeden z nich.

Czas trwania: 45 minut (w przypadku zajęć warsztatowych: 2 godziny lekcyjne)

14. Tradycyjny obrzęd dziadów

Słowa kluczowe: • przodek • słowiańszczyzna • obrzęd • dar • ziemia

W ramach zajęć zostanie omówiony tradycyjny obrzęd Dziadów – jak przebiegał, kiedy się odbywał, jakie są jego korzenie i znaczenie. Następnie wraz z uczniami zastanowimy się, dlaczego i w jaki sposób Mickiewicz wykorzystał dawny obrzęd ku czci przodków w swoim dramacie. Omówimy również, jakie zwyczaje związane z Zaduszkami praktykowano na terenie dawnych Prus Górnych.

Czas trwanie: 45 minut

15. Gra o tron. *Balladyna* Juliusza Słowackiego

Słowa kluczowe: ●bajka ludowa ●kara ●legenda ●kultura ludowa

Uczniowie dowiedzą się, czym jest bajka ludowa i jakie wątki wykorzystał Słowacki w *Balladynie*. Omówimy nawiązania do folkloru oraz legend. Zastanowimy się, dlaczego autor sięgnął do elementów kultury ludowej. Na podstawie wybranych bajek ludowych zobaczymy, w jaki sposób realizowany był wątek kary.

Czas trwania: 90 minut

Poza szkołą:

16. Gotyk na bis

Słowa kluczowe: • gotyk • katedra • cegła • światło

W czasie zajęć uczniowie poznają założenia i rozwój stylu gotyckiego. Omówione zostaną jego charakterystyczne cechy oraz symbolika. Warsztaty będą miały formę spaceru wokół zespołu zamkowo-katedralnego oraz wewnątrz katedry.

Miejsce: katedra

Czas trwania: od 45 do 60 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

17. Poznaj katedrę

Słowa kluczowe: • katedra • tajemnica • średniowiecze • malowidła

Zachęcamy do zwiedzania kwidzyńskiej katedry wraz z przewodnikiem, który w fascynujący sposób opowie o dziejach kościoła, zdradzi, dlaczego został on połączony z zamkiem, pomoże odszyfrować malowidła na ścianach i wyjaśni, co takiego musieli narobić wielcy mistrzowie, że pochowano ich w Kwidzynie, a nie w Malborku.

Miejsce: krypta wielkich mistrzów/katedra

Czas trwania: od 45 do 60 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.

18. Bohaterowie w katedrze – kto jest kim i jak ich rozpoznać?

Słowa kluczowe: • katedra • bohater • atrybut • malowidło

Zapraszamy do zwiedzania kwidzyńskiej katedry. Wycieczka będzie okazją, żeby zobaczyć najstarszy budynek w naszym mieście, wejść do miejsc, do których klucze ma jedynie przewodnik. Wspólnie pooglądamy malowidła, które znajdują się na ścianach katedry i odkryjemy, jakich bohaterów tam namalowano oraz w jaki sposób ich rozpoznać.

Miejsce: katedra

Czas trwania: 45 minut

Pamiętaj! Ze względu na niższą temperaturę w katedrze, prosimy o zabranie cieplejszych ubrań.